

www.e-rara.ch

**Omnium operum divi Eusebii Hieronymi Stridonensis Tomus
primus[-nonus]**

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Apud inclytam Basileam, [1516]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-150989>

[Ruffini Ad Anastasium Urbis Romae Episcopum Apologia Pro Fide Sua]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

A corpus aliquod intelligi potest spiritus sanctus, quod diuisum in partes corporales percipiat unusquisque sanctorum: sed uirtus profecto sanctificans est: cuius participium dicuntur habere omnes qui per eius gratiam sanctificari meruerunt. Et ut facilius quod dicimus possit intelligi: ex rebus quauis imparibus sumamus exemplum. Multi sunt qui disciplinæ siue artis medicinæ participant: & nunquid putandum est omnes eos qui medicinæ participant, corporis alicuius quod medicina dicatur in medio positi, sibi auferre particulas, & ita eius participium sumere? An potius intelligendū est, quod quicumque promptis paratisque mentibus intellectū artis ipsius disciplinæque percipiunt: hi medicinæ participare dicantur? Sed hæc nō omnimodo similia exempla putanda sunt de medicina sancto spiritui comparata: sed ad hoc tantummodo comprehendendum: quia non continuo corpus putandum est id, cuius participatio habetur a plurimis. Spiritus enim sanctus longe differt a medicinæ ratione uel disciplina: pro eo quod spiritus sanctus substantia est intellectualis & proprie subsistit & extat. Nihil autem tale est medicina. Sed ad ipsum iam sermonem euangelij trāseundum est ubi scriptū est: Quia deus spiritus est: & ostendendum est, quod consequenter his quæ prædiximus intelligi debeat. Interrogemus namque quando ista dixerit saluator noster, uel apud quem, uel cum quo loqueretur: Inuenimus sine dubio quod ad Samaritanā mulierē loquens ista protulerit: ad eam quæ putabat quod in monte Garizim secundum Samaritanorum opinionem adorari oporteret deum, dicens: Quoniam deus spiritus est. Quærebat enim ab eo Samaritana mulier, putans eum unum esse ex Iudæis, utrum in Hierosolymis adorari oporteret deum, aut in hoc monte: & ita dicebat: Patres nostri omnes in monte hoc adorauerunt: & uos dicitis quia Hierosolymis est locus ubi adorare oportet? Ad hæc ergo quæ opinabatur Samaritana, putans quod ex locorum corporalium prærogatiua minus recte adoraret deus, aut a Iudæis in Hierosolymis, aut a Samaritanis in monte Garizim: respondit saluator recedendum esse a præsumptione corporalium locorum huic qui uult deum sequi, & ita ait: Venit hora ut ueri adoratores, neque in Hierosolymis, neque in hoc monte adorent patrem. Deus spiritus est, & eos qui adorant eum, in spiritu & ueritate oportet adorare. Et uide quod consequenter ueritatem spiritui sociat: ut ad distinctionem quidem corporum nominaret spiritum: ad distinctionem uero umbræ uel imaginis ueritatem. Qui enim adorabant in Hierosolymis: umbræ uel imagini cœlestium deseruientes, non ueritati neque spiritui, adorabant deum. Similiter autem & hi qui adorabant in monte Garizim. Omni igitur sensu qui corporeum aliquid de deo intelligi suggerit, prout potuimus, confutato: dicimus secundum ueritatem quidem deum incomprehensibilem esse atque inæstimabilem. Si quid enim illud est, quod sentire uel intelligere de deo potuerimus, multis longe modis eum meliorem esse ab eo quod sensimus necesse est credi.

RVFFINI AD ANASTASIVM VRBIS ROMAE EPISCO

PVM APOLOGIA PRO FIDE SVA.

A Vdiui quosdam cum apud beatitudinem tuam controuersias siue de fide, siue de alijs nescio quibus quæstionibus commouerent: etiam mei nominis fecisse mentionem. Et tua quidem sanctitas uelut ab ipsis incunabilis per ecclesiasticæ traditionis regulas instituta, de absente sibi bene & in fide & in charitate dei cognito, calumniantibus non accomodauit auditum. Ad me tamen quoniam appetitæ æstimationis meæ fama peruenit: æquum putauī, ut quoniam ipse post triginta fere annos parentibus redditus sum, & durum satis atque inhumanū erat, si tam cito defererē eos quos tam tarde reuiseram, simul & quia tam longi itineris labor fragiliore me reddit ad iterādos labores: litteris meis satis facerem beatitudini tuæ: non ut de sancta mente tua quæ uelut quoddā dei sacrariū aliquid iniquū nō recipit, maculam suspicionis abstergerem: sed ut æmulis aduersum me forte oblatrantibus, baculum quendam tibi confessionis meæ quo abigerentur offerrem. Quamuis igitur fides nostra persecutionis hæreticorum tempore cum in sancta Alexandrina ecclesia degereamus in carceribus & in exilijs, quæ pro fide inferebant probata sit: tamen & nunc si quis est qui uel tentare fidem nostrā cupit, uel audire uel discere: sciat quod de trinitate ita credimus quod unius naturæ sit, unius deitatis, unius eiusdemque uirtutis atque substantiæ: nec inter patrem & filium

- C** filium & spiritum sanctū sit prorsus ulla diuersitas: nisi quod ille pater est, & hic filius, & ille spiritus sanctus. Trinitas, in personis subsistentibus, unitas in natura atque substantia. Filiū quoque dei in nouissimis diebus natum esse confitemur ex uirgine & spiritu sancto: carnem naturæ humanæ atque animam suscepisse, in qua passus est & sepultus & resurrexit a mortuis: in eadem ipsa carne resurgens, quæ deposita fuerat in sepulchro: cum qua carne simul atque anima post resurrectionem ascendit in coelos: unde & uenturus expectatur ad iudiciū, iudex uiuorum ac mortuorum. Sed & carnis nostræ resurrectionē fatemur integre & perfecte futurā huius ipsius carnis nostræ, in qua nunc uiuimus, non ut quidam calumniantur alteram pro hac resurrectionem dicimus: sed hanc ipsam nullo omnino ei membro amputato, uel aliqua corporis parte defecta: sed cui nihil omnino ex omni natura sua desit, nisi sola corruptio. Hoc enim promittit sanctus Apostolus, quod seminet corpus in corruptione, & resurgat in incorruptione & seminet in infirmitate, surgat in uirtute, seminet in ignominia, surgat in gloria: & seminet corpus animale, resurgat corpus spiritale. Hæc nobis de resurrectione tradita sunt ab his a quibus sanctū baptisma in Aquileiensi ecclesia consecuti sumus: quæ puto ipsa esse quæ etiā apostolica sedes tradere & docere consueuit. Dicimus quoque & iudicium futurum: in quo iudicio unusquisque recipiat propria corporis prout gessit, siue bona, siue mala. Quod si homines recepturi sunt pro operibus suis: quātomagis & diabolus qui omnibus existit causa peccati? De quo illud sentimus quod scriptum est in euangelio: quia & ipse diabolus & omnes angeli eius, cum his qui opera eius faciūt, id est, qui criminantur fratres: cū ipso pariter æterni ignis hereditatē patientur. Siquis ergo negat diabolum æternis ignibus mancipandum: partem cum ipso æterni ignis accipiat, ut sentiat quod negauit. Audio & de anima quæstiones esse commotas. De qua re utrum recipi debeat querimonia, aut abijci, uos probate. Si autem & de me quid sentiam quæratur: fateor me de hac quæstione apud quā plurimos tractatorum diuersa legisse. Legi quosdam dicentes, quod pariter cum corpore per humani seminis traducem etiam anima diffundatur: & hi quibus id poterant assertionibus confirmabant. Quod puto inter latinos Tertullianum sensisse uel Lactantium: fortassis & alios nonnullos. Alij asserunt quod formati in utero corporibus, deus quotidie faciat animas & infundat: alij quod factas iam olim, id est, tunc cum omnia deus creauit ex nihilo: nunc eas iudicio suo dispenset in corpore. Hoc sensit & Origenes & nonnulli alij Græcorum. Ego uero cū hæc singula legerim, deo teste dico: quia usque ad præsens certi uel definiti aliquid de hac quæstione nō teneo, sed deo relinquo scire quid sit in uero, & si cui ipse reuelare dignabitur. Ego tamē hæc singula & legisse me non nego, & adhuc ignorare confiteor: præter hoc quod manifeste tradit ecclesia: deum esse & animarum & corporum conditorem. Sane quia audio etiam inde esse disputatū, quod quædā Origenis rogatus a fratribus de Græco in Latinū transtuli: puto quod omnes intelligant, hæc pro solo liuore culpari. Si enim aliquid est quod displiceat in authore: quare id ad interpretem detorquetur? Sicut in græcis habetur: rogatus sum ut latinis ostenderē. Græcis sensibus, uerba dedi latina tantummodo. Siue ergo in illis sensibus laus inest aliqua, non est mea: siue culpa, similiter non est mea. Quinimo etiā illud adieci, sicut in præfatiuncula mea designaui, ut inquantū possem aliquanta deciderem: illa tamen quæ mihi in suspicionē ueniebāt, quod non ab ipso Origene ita dicta, sed ab alijs uiderētur inserta, propter hoc quod de eisdem rebus in alijs locis eiusdem authoris catholice dictum legeram. Nemo ergo mihi ex hoc queso te sancte ac uenerabilis & beate pater conflet inuidiam: nemo factionibus utatur & calumnijs: quod in ecclesia dei fieri non licet. Vbi enim simplicitas tuta erit & innocentia, si hic nō erit? Origenis ego neque defensor, neque assertor sum, neque primus interpret. Alij ante me hoc idē opus fecerant, feci & ego postremus rogatus a fratribus. Si iubet ne fiat, iussio obseruari debet in posterum. Si culpantur qui ante iussione fecerūt: culpa a primis incipiat. Ego enim præter hanc fidem quā supra exposui, id est, quā Romana ecclesia & Alexandrina, & Aquileiensis nostra tenet, quæque Hierosolymis prædicatur, alienam nec habui unquam in isto homine, nec habeo nec habebo. Et si quis aliter credit quisque ille est, anathema sit. Reddent autem in die iudicii rationem: hi qui offendicula & dissensiones & scandala fratribus, propter inuidiā solam generant & liuorem.